

Raadsinformatiebrief

Onderwerp

RIB onderzoek duurzame warmte Mariahout

Datum

10-01-2020

Geachte leden van de Raad,

Op 3 december 2019 heeft het college besloten om opdracht te geven voor een verkennend onderzoek naar de mogelijkheden voor collectieve oplossingen voor duurzame warmte in Mariahout. Via deze RIB informeren wij u over dit onderzoek.

Aanleiding

In het Nationaal Klimaatakkoord is afgesproken dat Nederland in 2030 49% minder CO₂ uitstoot ten opzichte van 1990 en dat we in 2050 bijna energieneutraal zijn. Dit houdt in dat we richting 2050 flinke stappen zullen moeten zetten om in de gebouwde omgeving aardgasvrij te verwarmen en te koken: de warmtetransitie. Gemeenten hebben in het Nationaal Klimaatakkoord de taak gekregen om regie te voeren op deze warmtetransitie. Dit betekent dat elke gemeente uiterlijk in december 2021 samen met vastgoedeigenaren, bewoners en netbeheerders een Transitie Visie Warmte moet vaststellen. Net als het opstellen van een Regionale Energie Strategie (RES) is deze verplichting onderdeel van een pakket aan maatregelen die voortvloeit uit het Klimaatakkoord. In de Transitie Visie Warmte komt een wijk-voor-wijk-stappenplan waarin duidelijk wordt wanneer welke wijk wordt aangepakt. Voor de wijken die voor 2030 op de planning staan wordt ook inzicht gegeven in de manier waarop dit vorm zal krijgen en welke mogelijke warmtealternatieven er zijn. Er kan bijvoorbeeld gekozen worden tussen individuele oplossingen voor elke woning, of collectieve warmteoplossingen waarbij een hele straat, wijk of dorp op een gezamenlijk systeem wordt aangesloten. In de RES wordt een Regionale Structuur Warmte opgesteld, die inzicht geeft in de regionale warmtevraag en de potentie van grootschalige bronnen en bijbehorende bovengemeentelijke warmte-infrastructuur. In de op te stellen Laarbeekse Transitie Visie Warmte wordt inhoudelijk aansluiting gezocht op de Regionale Structuur Warmte in de RES.

In de Transitie Visie Warmte zal telkens afgewogen moeten worden of een straat, wijk of dorp aangesloten kan worden op een collectieve voorziening, of dat we uit moeten gaan van individuele oplossingen per huis. Om meer inzicht te krijgen in de mogelijkheden voor duurzame warmtetechnieken in kleine kernen, zoals Mariahout, is het zeer waardevol om te laten onderzoeken in hoeverre een collectieve warmteoplossing (technisch en financieel) haalbaar is en wat de CO₂ winst kan zijn. Deze informatie kan de bronnenstrategie die de gemeente moet opstellen in de Transitie Visie Warmte aanzienlijk verrijken. Mocht een collectieve warmtevoorziening mogelijk blijken, dan geeft dit veel meer speelruimte in het zoeken naar alternatieve warmtebronnen. Daarom start de gemeente nu een dataonderzoek

naar de technische en financiële haalbaarheid van collectieve warmtevoorzieningen in Mariahout.

Mariahout is als casus gekozen omdat het dorp een actieve bewonersparticipatie kent, omdat het een dorp is met een duidelijke kerngrens en omdat in de omgeving mogelijkheden gezien worden voor het opwekken van warmte door zonthermie. De resultaten van het onderzoek kunnen ook inzicht geven in de mogelijkheden voor de andere kernen.

Partners en financiën

Het onderzoek kijkt naar de technische en financiële haalbaarheid van collectieve warmteoplossingen in Mariahout en Nispen (gemeente Roosendaal). Deze samenwerking is tot stand gekomen via Enpuls (onderdeel van netbeheerder Enexis), die als partner meedoet aan het onderzoek. Enpuls is opgericht door Enexis Groep en is een onafhankelijke organisatie zonder winstoogmerk met energie experts en conceptontwikkelaars. Laarbeek heeft Enpuls gevraagd te helpen bij het uitwerken van een onderzoeksplan om de mogelijkheden voor een aardgasvrij Mariahout te filteren. Enpuls zag in Mariahout de mogelijkheid tot een casestudy, waarbij ze de onderzoeksresultaten kunnen gebruiken in het ontwikkelen van een analysetool. Met deze tool hopen ze voor kleine kernen in het landelijk gebied snel een inschatting te kunnen maken of in de betreffende kern een collectieve duurzame warmteoplossing technisch en financieel haalbaar is. De kosten van het onderzoek bedragen maximaal €35.000 en worden gelijkelijk verdeeld tussen Enpuls, gemeente Roosendaal en gemeente Laarbeek. Het onderzoek wordt uitgevoerd door DNV-GL. Het is vooral een technisch / rekenkundig onderzoek waarbij collectieve en individuele warmteoplossingen met elkaar worden vergeleken die de gemeente en Enpuls als kansrijk zien. Er wordt dus niet gemeten of gegraven in Mariahout, de inwoners merken niets van dit onderzoek. Wel zijn zij, via een bijeenkomst met het bestuur van Zorg om het Dorp, op kleine schaal alvast geïnformeerd. Als de resultaten van het onderzoek binnen zijn wordt met de bewoners een dialoog aangegaan over hoe Mariahout het beste aardgasvrij gemaakt kan worden. Op termijn zal dit ook voor de andere kernen en voor het buitengebied gebeuren.

Vervolg

Het onderzoek geeft de technische en financiële mogelijkheden aan. De resultaten kunnen worden gebruikt voor het aanvragen van een subsidie 'proeftuin aardgasvrije wijken'. Zo'n subsidie zou uitvoering mogelijk maken van de opties die in het onderzoek haalbaar worden geacht. Uiteraard gaat aan werkelijke uitvoering een proces vooraf van overleg en besluitvorming met de gemeenteraad en de bewoners van Mariahout. Het onderzoek wordt afgerond in het eerste kwartaal van 2020 en de deadline voor het aanvragen van de subsidie is in april 2020. Nadat er meer duidelijkheid is over de mogelijkheden voor vervolg, gaan wij hierover graag met u in gesprek.

Hoogachtend,

het college van burgemeester en wethouders,
gemeentesecretaris van Laarbeek,

de burgemeester van Laarbeek,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'J.W.M. van de Ven'. The signature is stylized with a large, sweeping 'J' and 'M'.

J.W.M. van de Ven

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'F.L.J. van der Meijden'. The signature is stylized with a large, sweeping 'F' and 'M'.

F.L.J. van der Meijden